

Pak: 7.

N^{ro}2.

Ljunits Härad.

Beskrifningar, författade under Recognosceringen År 1812.
af
J: H: Lemke & A.A.J. Ammilon
Capitaine   Und. Löjtenant

Vattendrag.

Skifarps Ån och Svärteån äro de största vattendrag innom Ljunitz härad. Den förra utgör, til det mesta, gränse skilnaden emellan Vemmenhög och Ljunitz härader. Den sednare är gränsen emellan Ljunitz och Herresta härader. Bägge dessa åar äro så små att de icke, hvarken i Militairiskt eller Ekonomiskt afseende, äro af särdeles betydenhet.

Kust

Kusten ifrån Skifarps ån till Brasakalt består mest af flygsand, derifrån vidare till Herresta gränsen, är jorden hårdare och stenbunden. Kusten innom Ljunitz härad är mycket låg och platt. På några ställen, såsom vid Brasakalt, Skarfviken och Brunstorp äro några dominerande höjder.

Strand

Ifrån Skifarps ån till Brasakalt är stranden långgrund och svår att lägga till med slupar el^f större båtar. Vid Brasakalt och Högastens husen kunna kunna 4 à 5 fot. djupt gående fartyg komma på 70 à 80 al: nära stranden. Vid Skarfviken är sten botten som gör landstigningen på detta ställe svår om ej omöilig, i synnerhet om vinden är ofördelaktig. Derifrån österut till Brunstorps fiske läge är sand botten och stranden mera tjenlig till Landning. Större krigs fartyg kunna ankra vid denna kust på 3 à 400 al: ifrån stranden. De hafva der god ankar grund, men äro endast säkra för nordliga vindar.

En Fiende som landstigit på denna kust, har förmån af Lands vägen som är på stranden; men han saknar pass och positioner som försvara landstigningen, och reembarqueringen i händelse af retraite.

Gärdes gårdar som till en stor mängd finnas i detta Land, består till en del af sten murar 4 à 5 fot höga 2 à 3. fot tjocka, och till en del af jordvallar med 2 fot djup och- 2 fot bred graf på ena sidan. Dessa gärdes gårdar favorisera försvaret af Landet; men äro mycket hinderliga för en Troupp som attaquerar, isynnerhet för Cavallerie och Artillerie.

Vägar.

Strand vägen är lerig innom Måsby och sandig derifrån till Svärteå, kan likväl begagnas alla års tider af Gröfre Fält artillerie. Vägen emellan Skifarp och Balkåkra är mera backig och lerig, än strandvägen. Vägen ifrån Snåresta och Balkåkra till- Skårby är jämn och hård, samt farbar med- gröfre forvärk, likväl svårare höst och vår. Vägen emellan Skårby och Egarp kan alla års tider begagnas af Gröfre Forvärk. Vägen emellan Södra Villie och Hylla by i Torna härad är alla årstider farbar för gröfre Fält artillerie, isynnerhet emellan Rydsgård och Hylla der vägen är mera hård.

De öfrige innom Ljunitz Härad varande Vägar, äro soken och by vägar; altid sämre än ofvannämnde vägar, kunna likväl den Torraste års tiden begagnas af Gröfre Artillerie; men om Vintern äfven som om Våren och efterhösten äro de endast farbara med lätta Bondvagnar och Kärror.

Jordmån, Skogar, m:m:

- Skårby
Villie { Jordmån i dessa soknar är mindre bördig än i de sydligare Soknarne, den består av ler och sandblandad mylla. Norra delen af dessa soknar består af Skog och bebos af Torpare, Jordmån är der-mera sandblandad. Skogarne kunna lätt passeras af Infanterie och Cavallerie.
- Nöbbelöf
Sjörup
Katslösa { Jordmån i dessa soknar består af Lera och svartmylla, är den bördigaste innom Ljunitz härad. Höst och vår äro åkrarne djupa och leriga- således svåra för Cavallerie att passera. Innom dessa soknar finnas endast en liten skog park vid Kadesjö och Rynge gårdar.
- Balkåkra
Snåresta { Innom dessa soknar är jord mån något sämre än i de näst föregående. Höst och vår äro åkrarne djupa och leriga, svåra för Cavallerie att passera och aldeles omöjliga för Artillerie och Tross.
- { Vid Marsvinsholm är en Bok skog och vid Charlottnlund en skog av Ek, Hassel och Afvenbok. Den förra består af större och den sednare af mindre träd, bägge så glesa och hafva hård-mark, kunna lätt passeras af Infanterie och äfven af små Cavallerie Trouppe.

Pak:7.

Statistiska Förteckningar öfver Ljunitis och Herrestads
Härad, 1815 fr. o. m. N^{ro} 68. t. o. m. N^{ro} 69.

Byar och Gårdar:

Soken Namn.	By Namn.	Antal.				
		Bebyggda gårdar.	Bond gårdar	Gatu hus		
Skårby	Skårby	1.	9.	9.	I Skårby är Prästgård men ej bebyggd. Säteri. Caractairs bygnaden gammal och förfallen	
	Hunnestad		10.	8.		
	Torp			6.		
	Gusen afva		15.	12.		
	Skogs Torp			28.		
Villie	Rydsgård	1.			Säteri, välbyggd, såväl till hufvud byggnaden som till Stall och Logar. här är en välbyggd Prästgård	
	Norra Villie		14.	16.		
	Södra Villie		23.	26.		
	Trunnerup.		12.	8.		
	Stråbyhusen			4.		
	Uglarpahusen			6.		
	Mårtentorp			5.		
	Skogstorp			41.		
	Varmlösa		4.	7.		större delen af denna by, hörer till Katslösa Soken
	Ekarp		9.	1.		
Nöbbelef	Nöbbelef		9.	8.	här är en bebyggd Prästgård	
	Tingaröd		12.	8.		
	Krågarp		5.	2.		
	Måsby		17.	17.		
Sjörup	Sjörup		13.	18.	här är en välbyggd Prästgård. I denna by är Länsmans boställe.	
	Södra Vallösa		12.	16.		
	Norra Vallösa		25.	16.		
	Ryngge	1.		8.		
Katslösa	Kadesjö	1.		8.	Kadesjö gård är välbyggd, såväl till hufvud byggnaden som Stall och Logar.	
	Katslösa		17.	17.		
	Varmlösa		14.	20.		
Balkåkra	Balkåkra		15.	13.	Till denna by höra 3 ^{ne} qvarnar: Skjönadal, Nymölla och Svartemölla. I den första är 3 ^{de} stenar och 2 ^{ne} sigten, i den andra 1. st stenar och 1. stamp. och den sist nämnde 2 ^{ne} par stenar. Fiskelägen.	
	Brunstorp	1.		7.		
	Marsvinsholm			7.		Säteri. Ganska väl byggd såväl till Corps de logis som uthus och stall.
Snåresta	Snåresta	1.	19.	44.	Säteri, en afvelsgård.	
	Charlottenlund					
	Torp vid hafvet					

Anmärkning. I afseende på Inqvarteringar observeras att i hvarje Bondgård är ett rum med Eldstad 8 à 10 . al: i qvadrat, ett likså stort rum som kallas sommar rum, och nyttjas merendels till ett skräp rum. Hvarje Bonde har dessutom en Loge 9 à 10 al: i qvadrat och merendels 2^{ne} Lador 8 à 9 al^f i qvadrat. Stall rum för 4 à 6 hästar. Torpare el: Gatuhus män hafva vanligen mindre bonings rum än Bönderne. Få hus män hafva stallrum.

Býar och Gårdar

Soken Namn	By Namn.	Antal			
		Bebyggda gårdar	Bond gårdar.	Gatunus.	
Trörd Tranås	Efveröd Tranås Esperöd Boaröd	1.	27.	34.	Efverödsgård är en afvelsgård. I Tranås är bebyggd Prästgård Säterie, Vålbygd.
		1.	41.	53.	
Baldringe	Baldringe Baldringstorp Svartskylle Skogstorp		4.	21.	I Baldringe är ett Säteri; men ej bebyggd, nytjas endast såsom en afvelsgård, lämnar således endast tillfälle att inquartera hästar.
			12	15.	
			18.	4.	
Högesta	Högesta		1.	5.	Säteri. här är en välbyggd Prästgård. 1. qvarn med 1. par stenar.
		1.	22.	15.	
Bromma	Bromma Bussjö		8.	5.	
			17.	20.	
Söfvesta	Söfvestad Årsjö Krageholm Skogshemman Skogstorp		28.	25.	Har en välbyggd Prästgård. Säteri, Ganska väl bygd, såväl till hufvudbyggnaden som till flyglar och stall.
		1.	15.	19.	
			13.	11.	
Köpinge	Lilla Köpinge Svenstorp Fårarp		10.	16.	Har tvänne välbyggda herregårdar, och En qvarn med 2 ^{ne} p- r stenar. Här är Fogde och Länsmans Boställe Svenstorps Mölla har 2 ^{ne} par stenar. Denna by har en qvarn i Köpinge Ån, kallad Munkamölla har 1. pr stenar och 1. stamp.
			10.	6.	
			10.	10.	
Borrie Herresta Öija	Borrie Herresta Öija		11.	4.	Säteriet Vålbygdt. Här är en välbyggd Pr.gård Öija gård är bygd såsom en afvelsgård.
		1.	32.	103.	
Hedeskoga	Hedeskoga Folkestorp Lilla Tvären Brostorp Källesjö		15.	18.	Vålbygd såväl till Caractairs hus som stall Är ett Engelskt garfverie, En qvarn med 1. p: stenar
		1.	10.	20.	
			7.	4.	
			2.		
Bjersjö	Bjersjö Bergsjöholm Kjærragården Stora Tvären Gundralöf Strödda Torp		1		Vålbygd såväl till Caractairs hus som stall. Säterit kallas Rutsbo, är endast en afvelsgård.
		1.	14.	38.	
			5.	9	
			8.	11.	
		1	20.	11	

Anmärkning. I afseende på inquartering, kan på hvarje Bondgård ej räknas mer än ett rum med eldstad 8 à 10 al: i kvadrat, och stall rum för 4 à 6. hästar. Torpare el: Gatuhusmän bebo vanligen mindre rum än Bonderne. Få af dem hafva stallrum. Hvarje Bonde har en Loge af 9 à 10 al: i kvadrat och 2^{ne} lador af 8 à 9 al: i kvadrat.

N^{ro} 68.

Utdrag af Tabellerne för år 1815 från Landsförsamlingarne i Ljunits och Herrestads häraders Prosteri.

	folkmängden			Ungefärliga Tunnelands Talet af öppen jord	Huru stor del af öppna jorden sås	Korn afkastningen							Ungef. Antalet af Kreatur				
	Mankön	Quinkön	Summa			Råg	Hvete	Korn	Hafre	Blandsäd	Arter	Potät er	Hästar	Oxar	Kor	Ungboskap	får
Öja	121	112	233	1050	2/3	3		3	2				70	100	50	100	100
Hedeskoga	34	138	272	1050	2/3	3		3	2				30	40	40	80	100
Bjeresjö	350	379	729	1441	2/3	5		6	5	6	9	12	310	120	150	80	220
Stora Herrestad	380	384	764	2000	1/2	4	3	5	4	5	4	7	270	180	140	140	500
Borrige	59	61	120	480	1/2	4	3	5	4	4	4	8.	60	36	24	30	120
Tranås	316	290	606	800	3/4	5	5	5	3	5	9	8	200	150	220	200	400
Högestad	173	150	323	700	2/3	4	6	5	4	5	9	12	200	180	70	90	300
Baldringe	213	181	394	460	2/3	4	6	5	3	5	8	10	320	200	90	120	300
Söfvestad	486	411	897	2130	2/3	5	6	5	4			4	363	308	162	228	583
Bromma	197	174	371	777	2/3	5		5	4			4	134	86	48	85	262
Södra Villie	551	624	1175	2000	2/3	4	5	5	3	4	6	16.	450	220	270	300	1250
Nöbbelöf	256	254	510	1670	1/2	5	5	7	6	6	10	8	225.	160	100	165	300
Sjörup	313	293	606	2500	2/3	6	6	6	4	3	7	7	370	135	138	152	208
Katslösa	225	227	452	1200	1/2	4	5	5	3	6	7	8	245	87	94	95	205
Balkåkra	217	207	424	1600	1/2	5	5	6	4		5	8	140	96	140	80	200
Snåresta	249	266	515	1850	1/2	6	6	5	4		4	8.	200	100	160	90	300
Skårby	320	329	649	2100	2/5	5	5	5	4		4	8.	220	120	115	130	300
S ^a	4560.	4480.	9040.	23808									3807.	2318	2011.	2165.	5648.

At förestående Utdrag är öfverensstämmande med de Tabeller, som til mig blifvit inlämnade för år 1815 från Landsförsamlingarne i Ljunits och Herrestads häraders Contract; det intygas, Marsvinsholm d. 16 September 1816.

Swen Krok,
Tjensteförrättande Contractsprost

Ljunits och Herrestads
Härad.

Herrestad och Ljunits
Härad.